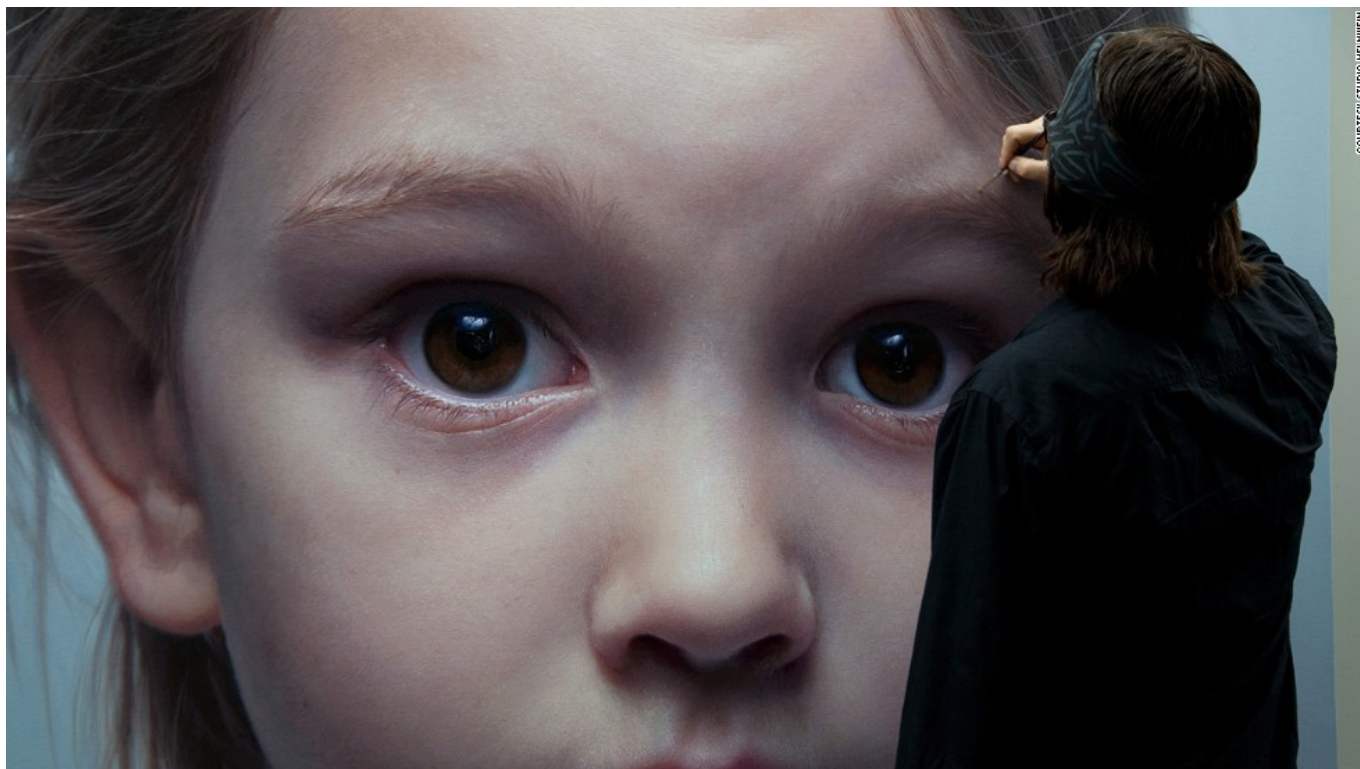

Οι τρεις όψεις του συμβιβασμού μπροστά στο σταυροδρόμι...

Σε μια φάση που κυριαρχεί το δίλημμα αν θα επανασχεδιαστεί ή θα συνεχίσει να καταστρέφεται το παρόν και το μέλλον της χώρας, οι Έλληνες πολιτικοί κολλημένοι στο παρελθόν και απομακρυσμένοι ο ένας από τον άλλον, το μόνο που απαρτίζουν, στο σύνολό τους, είναι μια εύκολη λεία για το αραγές μέτωπο των δανειστών.

Για τους δανειστές η κυβέρνηση, η πρώην, η νυν και η επόμενη, είναι μία και ενιαία. Για αυτούς ο ρόλος του ελληνικού πολιτικού συστήματος δεν είναι τίποτε άλλο από μια αλυσίδα υπογραφών και δεσμεύσεων, των οποίων ο πυρήνας και η λογική πηγάζουν στο 2010, και σαν τέτοιο αντιμετωπίζεται ανεξαρτήτως εκλογών και λαϊκής εντολής.

Στην ουσία, από το 2010 και μετά, οι δανειστές, στην πιο ήπια διατύπωση, συγκυβερνοούν και αντιμετωπίζουν την εγχώρια κυβέρνηση ως μία, «ομοούσια» και διαχρονική. Πιο τρανό παράδειγμα για αυτό δεν θα μπορούσε να υπάρχει από την

απάντηση των δανειστών στο mail Χαρδούβελη που έφτασε κατά 6 μήνες καθυστερημένη!

Μέσα σε αυτό το δμηνο, μια ελληνική κυβέρνηση έπεσε, μια νέα λαϊκή εντολή κατά της λιτότητας και υπέρ της ανάπτυξης εδόθη και εντέλει, η νέα κυβέρνηση, μετά από 4 μήνες διαπραγμάτευσης, ολοένα απομακρύνεται από τις προεκλογικές της δεσμεύσεις προσεγγίζοντας μια συμφωνία στην οποία ουσιαστικά θα τις μεταθέτει (αν δεν τις αθετεί) και θα υιοθετεί με μικρές (αν όχι επικοινωνιακές) τροποποιήσεις την συνέχεια των υπογραφέντων και σύντομα άλλων νέων.

Αυτά ο κ. Σαμαράς τα γνώριζε και ο κ. Τσίπρας έπρεπε να τα γνωρίζει και να είναι έτοιμος όταν όλα έδειχναν ότι θα κέρδιζε τις εκλογές. Ωστόσο σήμερα, είμαστε ακόμα καθηλωμένοι στο πρωινό της 26ης Ιανουαρίου και μάλιστα με ακόμη πιο δύσκολο βηματισμό, αφού γύρω μας έχουν αυξηθεί η οικονομική και πολιτική βαρύτητα και έχουν ελαττωθεί η ορατότητα και η ικανότητα προσανατολισμού.

Τι μπορούμε λοιπόν, σε ένα τέτοιο πλαίσιο, να κάνουμε καλύτερο για την πολιτική ζωή και την καθημερινότητά μας, με δεδομένα ότι κατά μεγάλη πλειοψηφία επιθυμούμε την παραμονή μας στην ευρωζώνη και την Ευρώπη και κατά οριακή πλειοψηφία ακόμη και έναν επώδυνο συμβιβασμό με τους δανειστές;

Οι βασικές όψεις ενός αναγκαίου συμβιβασμού είναι τρεις:

1. Μεταξύ των πολιτικών κομμάτων

Αυτό σημαίνει ό,τι ακριβώς δεν μπορούσε να συμβεί στην ενημερωτική συζήτηση στην Βουλή της 5/6, όπου ο ένας ακύρωνε τον άλλον και αντί για ουσιαστικά ενημερωτικό και νέο ενωτικό πολιτικό λόγο έβγαζε τη φτήνεια των απωθημένων του. Αποτύπωνε ανάγλυφα το ανεκπλήρωτο της μετεμφυλιακής συμφιλίωσης στη συλλογική πολιτική συνείδηση του τόπου.

2. Στο εσωτερικό της κυβέρνησης

Αυτό σημαίνει ό,τι ακριβώς δεν μπορούσε να συμβεί στην τελευταία συνεδρίαση της ΚΕ του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά τουλάχιστον σκιαγραφείται στο ιδεολογικά ετερογενές πλαίσιο των κυβερνητικών εταίρων.

3. Μεταξύ κυβέρνησης και δανειστών (ή καλύτερα μεταξύ ελληνικού λαού και

δανειστών – κυβέρνηση, σύμφωνα με την διαχρονική έννοια που δώσαμε).

Εδώ, το “επώδυνο” είναι συνάρτηση της αντίστασης στον εκσυγχρονισμό του κράτους. Επίσης, το “επώδυνο” δεν είναι καθολικό, αλλά συνδέεται με την συντήρηση παλαιών δομών, που ενισχύουν την ολιγαρχία και την κοινωνική ανισότητα. Χωρίς εγχώριο πολιτικό συμβιβασμό κατά των πελατειακών σχέσεων, δεν θα μπορεί να υπάρξει αμοιβαία επωφελής συμφωνία ανάμεσα στους δανειστές και τον ελληνικό λαό.

Με βάση τα παραπάνω, η εσωτερική συναίνεση που θα μπορούσε να προκύψει, με αφορμή την επερχόμενη συμφωνία, σε κάποια ζητήματα ζωτικής σημασίας για τον τόπο, θα μπορούσε να είναι πολύ πιο σημαντική από τον εξωτερικό συμβιβασμό.

Επίσης, οι παραπάνω τρεις όψεις του συμβιβασμού αναδεικνύουν και δύο βασικές ανεπίλυτες ακόμα αντιφάσεις, που ανεβάζουν το επίπεδο της πολιτικής αντιπαράθεσης σε πιο πραγματικά πλαίσια.

1. Ανάμεσα στις πολιτικές λιτότητας που κυριαρχούν στην ευρωζώνη σαν αδιαφιλονίκητο “γερμανικό δόγμα” σαρώνοντας τις κοινωνικές δομές και στην έλλειψη οικονομικής ανάπτυξης που υπονομεύει το μέλλον της ηπείρου. Αυτή η αντίφαση βρίσκεται σε δυναμική εξέλιξη και εγκυμονεί κοινωνικές αναταραχές και ενίσχυση του ευρωσκεπτικισμού ανεξάρτητα από την τύχη ενός ελληνικού ΣΥΡΙΖΑ.

2. Ανάμεσα στην απαιτούμενη δημοσιονομική πειθαρχία και την ματαιωμένη πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Δεν είναι τυχαίες οι πρόσφατες διαρροές στον διεθνή τύπο για γερμανογαλλικό σχέδιο “ριζοσπαστικής ολοκλήρωσης”, στο οποίο όμως δεν θα προβλέπονται υποχρεωτικά όλα τα κράτη μέλη, μπαίνοντας έτσι οι βάσεις για μια Ευρώπη δύο ταχυτήτων.

Είναι προφανές, ότι το σταυροδρόμι του συμβιβασμού με τους δανειστές συμπίπτει χρονικά με έναν αναπροσανατολισμό της ευρωζώνης μετά από τα τελευταία 5 χρόνια της κρίσης.

Ο κ.Τσίπρας φυσικά το γνωρίζει πολύ καλύτερα, και σε βάθος, πολλές από τις λεπτομέρειές του. Πρέπει όμως να αποφασίσει από τώρα, με την αναγκαία διορατικότητα για αυτό, ποιον δρόμο θα ακολουθήσει. Σε ποια Ευρώπη πιστεύει ότι η χώρα πρέπει να ενταχθεί, αν τελικά το δίλημμα τεθεί.

Σε ένα φιλόδοξο πρωτοπόρο κομμάτι, στο οποίο όμως η συμμετοχή θα προϋποθέτει την εκκαθάριση της πολύστιβης κόπρου του Αυγεία από την πολιτική, την επιχειρηματικότητα και την κοινωνία ή σε μια δεύτερη ταχύτητα που αργά και σταδιακά, φορτωμένη με όλες τις γνωστές παθογένειες θα δίνει για πολλές επόμενες δεκαετίες ένα μάλλον Σισσύφειο αγώνα;

Πάντως στο μεταξύ, παρότι η πολιτική απόφαση αναβάλλεται και ο μέσος Έλληνας δεν μπορεί να γνωρίζει πώς θα πορευτεί, μεγάλο πρωτοπόρο κομμάτι, από ταλαντούχους επιστήμονες και επαγγελματίες αποφασίζει και εγκαταλείπει την χώρα.

Και αυτή η “αιμορραγία” είναι πιο σημαντική και από τα χρηματικά κεφάλαια που φεύγουν, διότι, όπως σημειώνουν και ξένοι αναλυτές, χωρίς αυτό το εκλεκτό ανθρώπινο δυναμικό, ο τόπος θα είναι πολύ πιο δύσκολο να ανακάμψει, ακόμα και όταν έρθει η ώρα για αυτό.

«Με κάθε γενιά η γη γερνάει, η ανθρωπότητα απομακρύνεται περισσότερο από την παιδική της ηλικία» έγραφε ο Τ.Ε Λώρενς στο βιβλίο του «Επτά Στύλοι της Σοφίας», δίνοντας μια εικόνα που φέρνει στο μυαλό τόσο τη σημερινή Ευρώπη, όσο και την δική μας χώρα.

Φωτο: του [Gottfried Helnwein](#)

Δ. Τρικεριώτης

Follow [@BlogGnathion](#) στο Twitter